

**CÂND
FIECARE
FACE
80%
ÎNTR-O
CĂSNICIE**

EDITURA **PSYCHELEA** 45

Redactare: Dana-Ioana Chiriță
Corectură: Dragoș Dumitrescu
Tehnoredactare și DTP copertă: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
KLEMP, NATE

Când fiecare face 80% într-o căsnicie : un model revoluționar pentru o relație mai fericită și mai durabilă / dr. Nate Klemp, Kaley Klemp ; trad. din lb. engleză de Antonia Gîrmacea. – Pitești : Paralela 45, 2023
ISBN 978-973-47-3982-0

I. Klemp, Kaley

II. Gîrmacea, Antonia (trad.)

159.9

The 80/80 Marriage: A New Model for a Happier, Stronger Relationship
Nate Klemp, PhD, and Kaley Klemp

Copyright © 2021 by Nate Klemp and Kaley Klemp
All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.
This edition published by arrangement with Viking, an imprint of Penguin Publishing Group,
a division of Penguin Random House LLC.

Numele și trăsăturile de identificare ale unora dintre persoanele menționate în carte
au fost schimbate, pentru a le fi respectat dreptul la viață privată.

Cartea de față are scop informativ și nu substituie psihoterapia sau consilierea de specialitate.
Editorul și autorii nu pot fi făcuți responsabili pentru eventuale neplăceri sau prejudicii apărute
în urma lecturării cărții.

Copyright © Editura Paralela 45, 2023

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este
protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparalela45.ro

Dr. Nate Klemp

Kaley Klemp

**CÂND
FIECARE
FACE
80%
ÎNTR-O
CĂSNICIE**

Un model revoluționar pentru o relație
mai fericită și mai durabilă

Traducere din limba engleză de
Antonia Gîrmacea

Editura Paralela 45

CUPRINS

Introducere		9
-------------	--	---

PARTEA I

Explorarea celor trei modele de mariaj

Capitolul 1	80/20: unde ne aflam pe vremuri	27
Capitolul 2	50/50: unde suntem acum	41
Capitolul 3	80/80: unde vrem să ajungem	59

PARTEA A II-A

Cultivarea unei noi mentalități

Capitolul 4	Generozitatea radicală: mentalitatea 80/80	75
Capitolul 5	Contribuția: ce facem	91
Capitolul 6	Aprecieră: ce remarcăm	102
Capitolul 7	Dezvăluirea: ce clarificăm	115

PARTEA A III-A

Construirea unei noi structuri

Capitolul 8	Succesul împărtășit: structura 80/80	131
Capitolul 9	Rolurile: ce își asumă fiecare	145

Capitolul 10	Prioritățile: când spunem „da“	163
Capitolul 11	Limitele: când spunem „nu“	176
Capitolul 12	Puterea: cine deține controlul	192
Capitolul 13	Sexul: altruism orgasmic	215

PARTEA A IV-A

Aplicarea modelului 80/80 în viața cotidiană

Capitolul 14	Rezistența: partenerul reticent	241
Capitolul 15	Ritualurile: cele cinci obiceiuri esențiale în mariajul 80/80	263
Epilog		284
Mulțumiri		289
Anexă		292
Note bibliografice		295
Despre autori		303

INTRODUCERE

Totul a început cu o pereche urât mirositoare de adidași pentru alergat.

Pe când aveam 24 de ani, ne-am mutat împreună. La vremea aceea, Nate obișnuia să-și lase adidașii aruncați lângă ușă. În fiecare zi, intra liniștit în apartament și se descălța azvârlindu-i de-a lungul holului, astfel încât să aterizeze într-o grămadă, lângă preșul de la intrare.

Într-o zi, după o săptămână de locuit împreună, când Nate s-a dus să-și încalțe adidașii, a constatat că dispăruseră. S-a uitat prin șifonier, în garaj, pe verandă, ba chiar și în coșul de gunoi. Degeaba.

„Mi-ai văzut pantofii?“ m-a întrebat el.

„Ți-am spus că o iau razna când intru în casă și trebuie să fac slalom printre ei. Mă simt ca și cum aș fi menajera ta — și nu e drept. Acum va trebui să-i găsești singur“, i-am răspuns eu.

Enervat din cauza acestui joc de-a v-ați ascunselea, Nate și-a continuat căutarea. Zeci de minute mai târziu, după ce scotocise prin tot apartamentul, i-a găsit pitiți pe raftul de sus al dulapului

de bucătărie (acea etajeră de deasupra frigiderului, rezervată de obicei pentru electrocasnicele rar folosite).

Acum Nate era furios. A dat buzna în biroul meu: „Îți bați joc de mine? Am pierdut douăzeci de minute încercând să-i gădesc.“

M-am răsucit în scaun și i-am zis: „Îți repet, mă scoate din minți faptul că nu-ți pui pantofii la locul lor. Și nu e treaba mea să-ți ordonez toate nimicurile.“

Abia ce trecuse o săptămână de conviețuire, iar lupta pentru echitate – bătaia pentru cine face mai multe și cine... mai puține, cui îi pasă mai mult și cui... mai puțin – deja începuse.

De la drama pantofilor la drama socrilor

Pe măsură ce-au trecut anii, am învățat să-mi pun la loc pantofii. Însă în scurt timp și-au făcut apariția conflicte noi și mai complexe.

Ne-am căsătorit la 26 de ani. Pe atunci, obișnuiam să ne vizităm de sărbători familia extinsă, ca să ne petrecem timpul cu părinții – în Colorado. Pentru a face totul cât mai echitabil, ne-am pus de acord asupra unei împărțiri a timpului care ni s-a părut genială: Ajunul și prima zi de Crăciun le erau rezervate părinților mei. Părinților lui Kaley le venea rândul în zilele următoare (de obicei, trei sau patru la număr). Deoarece părinții mei aveau parte de „ambele zile de sărbătoare“, familia lui Kaley beneficia, în afară de următoarele două zile, și de un bonus de o zi sau două, care să compenseze absența din momentul sărbătorilor propriu-zise. Înțelegerea părea echitabilă. *Quid pro quo.*

INTRODUCERE

Însă acordul respectiv isca o problemă: lăsa neclară chestiunea orei de plecare de la familia mea, în seara de Crăciun. Din perspectivă exterioară, părea ceva trivial. Ce conta, dacă plecam la 6.00 sau la 7.00 seara? Însă, într-o dimineață de Crăciun, această chestiune a devenit incendiară.

„Aș vrea să fim deja în mașină la ora 6.00, ca să ajungem la ai mei înainte ca toți să meargă la culcare“, mi-a spus Kaley.

„Iubito, cina de Crăciun se încheie la ai mei cel mai devreme la ora 7.00, iar eu nu vreau să ne ridicăm și să plecăm în timp ce toți stau încă la masă“, i-am răspuns eu.

Aici s-a pus din nou problema echității.

„Ne petrecem Ajunul și prima zi de Crăciun cu familia ta. Tot ce te rog este să plecăm cu câteva minute mai devreme, ca să apuc măcar să-mi salut familia în ziua de Crăciun“, a protestat Kaley.

„Dar petrecem două zile în plus la părinții tăi“, am insistat eu. Și am continuat tot așa...

În fiecare an, ne gândeam cu groază amândoi la acea oră fatidică de plecare, de la o familie spre cealaltă. În fiecare an, duceam aceeași luptă, care se putea rezuma astfel: „Ceea ce-mi ceri tu nu e drept.“

Cearța care a distrus aproape tot

După șase ani de căsnicie, lucrurile deveniseră mult mai complicate. Acum aveam o fetiță și, dintr-odată, nu ne mai certam doar din cauza unor banale chestiuni domestice sau a logisticii privitoare la familia extinsă. Întreaga structură a vieții noastre –

INTRODUCERE

de la finanțe până la etica profesională, de la carieră până la timpul liber (care se diminuea tot mai mult) – era foarte fragilă.

Am descoperit rapid că n-aveam idee cum să răspundem la întrebări uzuale într-o căsnicie: Cine plătește facturile emise online? Cine gătește cina? Cine rezervă bilete de avion? Cine face programare la dentist pentru fiica noastră? Cine stă cu ea când e bolnavă? Și cine-o ia de la grădiniță?!

Ultima întrebare aproape că a pus capăt mariajului nostru.

Într-o seară călduroasă de septembrie, în timp ce stăteam pe terasa cu grădină a unui restaurant mediteraneean din apropierea casei, l-am întrebat pe Nate: „În toamna asta, poți s-o iei tu de la grădiniță la 3.30 după-amiaza, de câteva ori pe săptămână?”

Însă Nate a auzit cu totul altceva. A interpretat această întrebare cam așa: „Fiindcă ești un scriitor care n-are o slujbă adevărată, poți să-ți închei ziua de lucru mai devreme, ca s-o iei pe fiica noastră de la grădiniță?”

Așa că Nate s-a lansat imediat într-o tiradă despre faptul că nu e respectat. Eu am ripostat expunând toate motivele pentru care nu mă simt apreciată. După care au mai apărut și alte reproșuri – despre cum eu călătoresc prea mult și cum lui Nate nu-i pasă suficient de mult.

Acela a fost momentul când amândoi ne-am pierdut cumpătul. Se ajunsese într-un punct în care întreaga situație părea atât de inechitabilă și atât de nefirească, încât Nate a lăsat deoparte orice urmă din obișnuita lui atitudine zen și a izbucnit: „Nu-mi pasă ce crezi tu! Nu-mi voi schimba stilul de viață.”

Acestea fiind spuse, m-am ridicat de la masă și m-am dus la toaletă ca să nu plâng în văzul lumii.

INTRODUCERE

În ziua următoare, abia dacă mai vorbeam unul cu celălalt. O săptămână mai târziu, furia și ranchiuna încă mai persistau. Avea să dureze aproape un an, pentru ca noi să ne vindecăm trauma emoțională creată în urma aceluia conflict. O ceartă pricinuită de... ce anume? De ora la care trebuia luat copilul de la grădiniță?

Uitându-ne în urmă, acum vedeam clar. Cearta respectivă nu avusese nicio legătură cu programul de grădiniță al fiicei noastre. Era despre ceva mult mai profund: echitatea.

Iar conflictul acela despre absența echității aproape că a pus capăt căsniciei noastre.

Dar, totodată, a fost punctul de cotitură în care ne-am hotărât să facem schimbări.

Lupta pentru echitate

Dar voi, dragi cititori? Chiar dacă sub altă formă, ați căzut vreodată în această capcană? Cât timp și câtă energie irosiți amândoi în cuplu, din cauza certurilor despre ce este drept sau nedrept, cine face mai multe sau mai puține, cui îi pasă mai mult și cui mai puțin? Cât de des vă certați din cauza unor aspecte precum ora la care trebuie luat copilul de la grădiniță, cu ai cărui prieteni vă petreceți seara de sâmbătă, cât de nepotrivită este o achiziție extravagantă sau cât de lung e drumul înapoi la supermarket când ai uitat să iei ouă?

În urma discuției noastre aprinse despre grădiniță, ne-am întrebat dacă suntem singurii care se chinuie să găsească o ieșire din conflict sau dacă acest model este unul universal – o provocare cu care se confruntă toate cuplurile moderne.

INTRODUCERE

Trebuia să ne punem această întrebare, deoarece, când ne uitam pe Facebook și Instagram, părea că suntem singurii cu probleme – niște soți pierduți în labirintul disfuncționalității matrimoniale. Nu vedeam pe nimeni vorbind despre dificultăți. Tot ce găseam erau fotografiile frumoase cu diverse cupluri în vacanță, oameni stând întinși pe marginea unei piscine de un albastru infinit, distrându-se pe cînste cu câte un cocktail în mână. Citeam postări aniversare cu mesaje uimitoare, în care unul dintre parteneri își declara dragostea de neclintit pentru perechea sa, strângând sute de aprecieri și comentarii de genul: „Sunteți nemaipomeniți!“ Postări ca acestea ne făceau să ne întrebăm: „Suntem singurii care au necazuri? Oare, toată lumea face drumeții în Montana, se bucură de sex la nesfârșit și trăiește în pace până la adânci bătrâneți?“

Pentru a răspunde la asemenea întrebări, ne-am hotărât să lăsăm în urmă rețelele de socializare și să ne îndreptăm spre lumea reală. Am intervievat peste 100 de persoane din toate categoriile sociale.¹ Am discutat cu numeroase cupluri ce păreau să aibă căsnicia perfectă, cu oameni care se chinuiau să-și salveze mariajul sau cu unii care divorțaseră recent și, desigur, cu parteneri de cuplu decizi să nu se căsătorească nicicând. Am vorbit cu artiști, academicieni, profesori, oameni de știință, mame casnice, directori generali și executivi, liberali și conservatori, creștini, atei, cupluri heterosexuale și de același sex, precum și cu o familie de nomazi care trăia într-o nesfârșită lună de miere, călătorind de șapte ani încontinuu și locuind într-un microbuz.

În esență, nu conta ce loc de muncă avea fiecare, de câți bani dispuneau în familie sau cu cine votau. Cu cât scrutam mai mult

INTRODUCERE

realitatea din spatele acelor postări scilpitoare de pe rețelele de socializare, cu atât mai mult descopeream (atât în cazul nostru, cât și în cazul celorlalți) date care schimbau paradigma. Toți păreau cam pierduți, când venea vorba despre cum faci o căsnicie să funcționeze. Toți căutau un model mai bun (oricare ar fi fost acela), pentru a conviețui într-o relație de egalitate și a-și administra hao-sul din viața cotidiană, protejându-și în același timp dragostea.

Am descoperit, de asemenea, că majoritatea cuplurilor moderne se confruntă cu provocări similare. Aproape toți cei cu care am vorbit ne-au mărturisit că trăiesc într-o stare constantă de agitație, cu sentimentul chinuitor că n-au niciodată destul timp. O femeie ne-a spus: „Pur și simplu trec prin viață, dorindu-mi să-mi dăruiască și mie cineva o oră de libertate.“ Altcineva ne-a spus: „În școală am fost obișnuită cu nota 10, însă acum sunt atât de ocupată cu ceilalți, încât toți cei din viața mea (soțul, copiii, angajații mei) mi-ar da cel mult un 7.“

Toți aceștia ne-au dezvăluit că se simt copleșiți, confuzi și oboșiți de strădania lor de a găsi un echilibru între căsnicie, creșterea copiilor, îngrijirea părinților vârstnici și avansarea în carieră. Un bărbat ne-a spus așa: „Cu toate câte mi se întâmplă în prezent, mă uit cum trece weekendul și vine ziua de luni, iar eu nu sunt niciodată odihnit.“ O altă femeie ne-a zis: „Îmi este imposibil. N-am nicio soluție. Să gășesc echilibrul între toate aspectele vieții mele e partea cea mai grea.“

Și aproape fiecare cuplu ne-a mărturisit că astfel de presiuni își fac simțite efectele asupra relației dintre parteneri. Un bărbat ne-a spus: „Suntem atât de înrobiți în programul nostru, încât e greu să mai gășim timp de petrecut împreună.“ O femeie chiar

INTRODUCERE

ne-a mărturisit așa: „Sincer, uneori, soțul meu vorbește, iar eu nu-l mai aud. Sunt atât de distrasă și de epuizată la finalul zilei, încât nu mai ascult nimic din ce spune.“

Aceasta este condiția reală a căsniciei moderne. Încercăm să fim parteneri perfecți, în timp ce ținem pasul cu ritmul amețitor al vieții, lucrând într-un mediu în care trebuie să fim mereu pe metereze și trezindu-ne în fiecare zi în fața câte unei postări despre vreun prieten care tocmai a încheiat în timp record un maraton (în timp ce se ocupa să strângă 12 000 de dolari pentru cercetări în domeniul cancerului).

Nu-i de mirare că ne este tuturor atât de greu!

Pentru a înrăutăți lucrurile, strategia fundamentală promovată de cultura noastră în găsirea echilibrului este aceeași care aproape ne-a distrus nouă căsnicia: ideea că, dacă facem ca toate responsabilitățile să fie împărțite echitabil, atunci vom trăi finalmente într-o stare de fericire conjugală lipsită de probleme.

Însă tocmai aceasta e problema de fond. O asemenea aspirație matrimonială aparent nobilă (de a face ca sarcinile să fie distribuite echitabil) ne împinge să ne contrazicem. Un drum de 30 de minute în weekend până la Home Depot, pentru cumpărături gospodărești, poate fi considerat „timp liber“? Mentalitatea asta e cea care ne determină să ne certăm, când stabilim cine stă acasă cu copilul bolnav, care tocmai a vomitat pe covorul din camera de zi. Tot asta ne afundă în certuri, când unul dintre noi se străduiește din greu să economisească bani, în timp ce altul intră pe ușă cu un aspirator de bucătărie care a costat 300 de dolari.

Cu cât timpul liber devine mai puțin, cu atât se acumulează tensiunea. Cu cât supunem căsnicia mai multor factori de stres, cu atât

mai toxică devine această bătălie, iar noi ne ieșim tot mai mult din ritm, devenim mai distanți și mai puțin îndrăgostiți unul de celălalt.

În urma echității, mai rămâne dragoste?

Fiecare cuplu trebuie să navigheze pe acest curs fluctuant. Toți încercăm să ne dăm seama cum putem să ne tratăm unii pe ceilalți ca egali și cum să găsim echilibrul între ambițiile individuale și dragostea reciprocă. În mod cert, asta a fost provocarea noastră.

Amândoi avem acum puțin peste 40 de ani. Suntem căsătoriți de 15 ani, dar ne cunoaștem de 24 – și, cu câteva întreruperi, tot cam de pe-atunci suntem împreună. Din ziua în care ne-am întâlnit la ora de chimie (în ultimul an de liceu), ne-am spus că ne datorăm nouă și lumii întregi „să ne atingem potențialul“ și „să facem lucruri nemaipomenite“ (ca personalități distincte, bineînțeles). Acest obiectiv a determinat-o pe Kaley să-și construiască o carieră de coach pentru lideri. Și m-a ghidat pe mine să devin profesor, apoi scriitor și antreprenor. O ultimă precizare: în fiecare dintre acești ani, venitul lui Kaley a fost mai mare decât al meu, adesea cam de cinci ori.

Nu suntem ca părinții noștri, care au avut timp pentru hobbyuri și turnee de racquetball în mijlocul săptămânii; noi în mod constant suntem presați de timp. Și, în timp ce bunicii noștri ar fi fost mulțumiți să aibă un partener stabil și de nădejde, noi vrem ca partenerul să fie, ei bine, cel mai bun prieten, un iubit incredibil, un părinte grozav, un profesionist excepțional, un om dedicat familiei și căminului, precum și o sursă zilnică de susținere, amabilitate, amuzament și inspirație.

INTRODUCERE

Asemenea majorității cuplurilor moderne, noi vrem să le avem pe toate. Vrem succes personal, dar cu toate beneficiile unei vieți de familie. Vrem timp mai mult pentru a fi prezenți în viața copilului nostru. Vrem să ne simțim apropiați și îndrăgostiți. Și vrem să ne relaxăm, orice-ar însemna asta. Pe scurt, la fel ca în cazul cuplurilor pe care le-am intervievat, ne izbim constant de același zid al realității: este imposibil să le avem pe toate.

Așadar, ce-i de făcut? Cum ne putem stabiliza mariajul și relațiile, ca să avem parte de mai multe beneficii dintre cele pe care ni le dorim cu adevărat – dragoste profundă, egalitate și conexiune – și mai puține certuri nesfârșite provocate de inechitate?

Cartea de față este răspunsul nostru. E rezultatul a 15 ani petrecuți făcând uz de viața noastră ca de un laborator, pentru a testa metodele de optimizare a căsniciei moderne. Este produsul lungilor interviuri luate unor cupluri din toate categoriile sociale. E urmarea deceniilor în care ne-am folosit experiența dobândită prin colaborarea cu directori de corporații și diverși performeri, pentru a înțelege mai bine dinamica relațiilor instituite de noile generații. Și este rezultatul anilor de dezbateri cu experți de top din întreaga lume, pe tema căsniciei și a cercetărilor amănunțite în știința din spatele unui mariaj reușit.

Trei modele de mariaj

Cum am ajuns aici, ca societate? Și încotro ne îndreptăm? Ei bine, în această carte vom prezenta trei modele de căsnicie.² Fiecare dintre acestea ilustrează o modalitate diferită de a-ți trăi viața de cuplu.

INTRODUCERE

În Capitolul 1, vom explora felul în care a ajuns societatea în situația actuală – prin intermediul modelului 80/20. Gândește-te la filmul *Pleasantville* din anii '50, o epocă în care nedreptele norme de gen defineau căsnicia. Datoria soțului era de a munci, de a obține venituri și de a întreține familia. Datoria femeii era de a crește copiii, de a se ocupa de agenda socială a familiei și de a se asigura că soțul găsește în fiecare seară o casă curată și o cină delicioasă. În cadrul unui astfel de mariaj, femeia contribuia cu 80% (dacă nu mai mult) din timpul, energia și efortul emoțional necesar într-o căsnicie. Bărbații scăpau cu 20%. Deși problemele acestui model sunt azi evidente, vom examina meritul subtil al acestui aranjament, care a dispărut treptat din peisaj în ultimii 70 de ani.

În Capitolul 2, vom analiza nivelul la care ne aflăm în prezent, adică modelul 50/50. Datorită unui consens tot mai accentuat în privința egalității dintre sexe, ambii părinți au astăzi aprobarea societății de a deveni directori renumiți, cercetători revoluționari sau vedete rock. Rezultatul este un model de căsnicie și de relație bazat pe echitate, unul în care se așteaptă ca fiecare partener să contribuie la viața de cuplu în mod egal. Calitățile acestui model sunt evidente. Aspirațiile noastre actuale vizavi de egalitatea dintre parteneri arată, fără îndoială, o evoluție în comparație cu sexismul vizibil și nedreptatea crasă din trecut. Totuși, există obstacole cu fundamente adânci, ce devin evidente atunci când încercăm să instituim egalitatea în interiorul mariajului, ținând scorul responsabilităților și împărțind totul echitabil. Vom examina pe parcursul cărții aceste probleme.

În restul capitolelor, vom examina direcția spre care dorim să ne îndreptăm: modelul 80/80. O căsnicie bazată pe acest model implică

INTRODUCERE

o schimbare în ceea ce privește contribuția fiecăruia. Reprezintă o cale spre a conviețui ca parteneri egali, a rămâne îndrăgostiți unul de celălalt și a ne extinde abilitatea de a înfrunta provocările unice ale epocii moderne. Într-o căsnicie bazată pe modelul 80/80, fiecare partener încearcă să depună 80% din efort. Știm că asta pare să nu aibă nicio noimă, fiindcă un întreg care să însumeze 160% nu există. Însă, cumva, tocmai în aparenta lipsă de logică aritmetică a acestui scop rezidă argumentul nostru. Singura cale de a ne elibera de actuala obsesie culturală privitoare la echitatea în căsnicie este să țintim spre un model radical. Noi credem că modelul 80/80 este soluția. Restul cărții va explica de ce.

Această deplasare spre un mariaj 80/80 implică două schimbări. Prima constă în înlocuirea mentalității bazate pe echitate cu una clădită pe generozitate profundă, capabilă să definească tot ceea ce facem, observăm și spunem. A doua este renunțarea la rolurile restrictive tipice pentru modelul 80/20 și la confuzia din modelul 50/50, cu scopul de a adopta o nouă structură de conviețuire – una organizată în jurul succesului comun, menită să ne ajute să navigăm mai eficient printre responsabilități, priorități, limite, putere decizională și sex.

Căsnicia bazată pe modelul 80/80 este un concept inedit, motiv pentru care e posibil să nu funcționeze pentru toate cuplurile. Însă noi credem că merită încercată, deoarece nouă ne-a schimbat viața pentru totdeauna. Căsnicia noastră încă necesită mult efort. Încă mai avem zile bune și zile rele. Încă nu cădem de acord în orice situație și tot ne mai certăm din pricina unor dificultăți. Totuși, această metodă ne-a ajutat să rămânem conectați și îndrăgostiți, chiar și în timpul celor mai turbulente perioade din viața noastră.

Credem că va avea același efect și pentru voi.

Cui i se adresează această carte

Deși vorbim aici despre modele de căsnicie, nu trebuie neapărat să fiți căsătoriți pentru a beneficia de informațiile din aceste pagini. Ați putea fi logodiți sau într-o relație de lungă durată, ba chiar în stadiul de început al uneia. Toate cuplurile (căsătorite sau nu) se confruntă cu o varietate de provocări, așadar toate pot beneficia de pe urma adoptării modelului 80/80.

De asemenea, nu trebuie să fiți într-o relație heterosexuală. Deși unele dintre subiectele pe care le abordăm se aplică în relațiile cu roluri dictate de constructe sociale binare, totuși modelul 80/80 se aplică în toate relațiile cu parteneri egali.

Rezistența relației tale actuale (sau șubrezenia ei) nu contează. Dacă ai o relație bună, această carte te va ajuta să-ți optimizezi mentalitatea, structura și obiceiurile cotidiene. Dacă te afli într-o perioadă de conflict și criză, cartea de față îți va oferi o cale de ieșire din dificultate.

În fine, nu contează dacă ambii parteneri muncesc sau dacă unul are grijă doar de gospodărie. În căsniciile moderne se practică tot felul de aranjamente – de la modelul unui venit unic în familie, la cel cu două venituri sau chiar cu venituri principale și secundare, unde un partener lucrează cu normă întreagă, iar celălalt cu jumătate de normă.³ Indiferent ce aranjament ar avea, orice cuplu se străduiește să găsească o cale mai bună spre egalitate și spre o dragoste reciprocă și perpetuă.

În esență, se impune o singură condiție pentru a beneficia de această carte: să aveți un interes în a vă îmbunătăți relația intimă.

Dar dacă unul dintre voi vrea să se schimbe, iar celălalt nu? Iată adevărata problemă – una pe care o au multe cupluri. Problema, evident, constă în faptul că e nevoie de ambii parteneri pentru a schimba mentalitatea și structura căsniciei lor. În consecință, am inclus un capitol referitor la partenerul reticent (Capitolul 14), pentru a vă ajuta să aflați dacă modelul 80/80 vi se potrivește și a explora cum anume v-ar putea ajuta, chiar dacă partenerul nu se dovedește implicat. De asemenea, de-a lungul cărții am inclus diverse recomandări, pentru a vă ajuta să declanșați o conversație mai profundă în cuplu despre avantajele adoptării acestui model nou și mult mai satisfăcător de a conviețui într-o relație.

Cum să citiți această carte

Cartea este compusă din patru părți. Prima prezintă cele trei modele de mariaj. A doua parte explorează mentalitatea ce stă la baza căsniciei 80/80, adică trecerea de la echitate la generozitate radicală. A treia secțiune schițează o structură nouă a căsniciei, bazată pe succesul împărtășit. Iar partea a patra conturează pașii concreți pe care îi puteți face pentru aplicarea în viața de zi cu zi a conceptelor din această carte.

Aveți posibilitatea, bineînțeles, să citiți numai anumite capitole. Însă, dacă optați pentru această abordare, vă recomandăm măcar să începeți cu dezbateră noastră din Capitolul 4 despre generozitatea radicală, ce pune bazele structurii și obiceiurilor noi ce compun modelul căsniciei 80/80.

INTRODUCERE

La finalul capitolelor, veți găsi diverse exerciții. Acestea reprezintă oportunități de a reflecta, de a încerca noi modalități de gândire, de a explora noi structuri și de a vă chestiona presupunerile uzuale despre căsnicie. Deși puteți face individual aceste exerciții, noi vă recomandăm să le efectuați alături de partener sau parteneră, astfel încât să explorați ideile împreună. Cum interacționați în cadrul acestor exerciții depinde de voi. Pentru unii cititori, are rost să se oprească la final de capitol și să efectueze exercițiile, chiar dacă sumar. Pentru alți cititori, ar putea fi mai eficient să citească integral cartea și să revină ulterior la exercițiile care-i ajută cel mai mult. Găsiți o abordare care să vi se potrivească.

După cum veți remarca în curând, am construit structura acestei cărți folosind experiențele proprii și pe cele ale persoanelor intervievate în detaliu. În anumite cazuri, am dat numele adevărat al persoanelor incluse în studiile noastre de caz. Când a fost vorba de o persoană publică, am folosit numele real. În alte situații, am schimbat numele și detaliile ce ar fi putut dezvălui identitatea celor implicați – la solicitarea lor de a-și păstra anonimatul.

De ce ar trebui să citiți această carte

Dacă citiți aceste rânduri, există șanse ca voi să vă numărați printre multele persoane ocupate și presate de timp pe care le-am intervievat. Aveți sarcini de îndeplinit, e-mailuri de scris, cumpărături de făcut și multe altele. Ideea de a lua o pauză pentru a citi cartea de față pare una irațională. La urma urmei, gândiți-vă câte probleme ați putea rezolva în tot acest timp!

INTRODUCERE

Însă iată de ce credem noi că merită să vă luați acest răgaz. A-ți petrece restul zilelor cu o altă persoană este o aventură nebunească din cauza multor aspecte pozitive și negative ale vieții moderne. Traiul în comun e posibil să vă fi lăsat într-o stare mai proastă ca la început, iritați și cufundați în resentimente, doar pentru a vă simți la final ușurați că relația s-a terminat. Sau invers, conviețuirea ar putea să vă deschidă noi orizonturi de experiență, bucurie, amuzament, creativitate, plăcere și sens.

Și dacă am învățat ceva din munca noastră de cercetare, din conturarea și aplicarea practicilor prezentate aici, e faptul că investiția înțeleaptă în relația de cuplu aduce roade uriașe. Nu veți mai risipi degeaba atât de multă energie și nici nu veți mai acumula atât de mult stres din conviețuirea într-o stare constantă de tensiune și conflict. Ați putea dobândi mai multe din ceea ce vreți cu adevărat: dragoste, conexiune și intimitate.

Iar asta, în mod paradoxal, ar putea să vă facă nu doar mai fericiți în relația voastră – e posibil să vă ajute să îndepliniți chiar și mai multe sarcini.

PARTEA I

Explorarea
celor
trei modele
de mariaj

EDITURA PARALELA 45

CAPITOLUL 1

80/20: unde ne aflam pe vremuri

Cu mult timp înainte să apară Dr. Ruth și Dr. Phil, într-o perioadă în care nimeni nu discuta în public despre intimitate și sex, a existat un anume dr. Edward Podolsky, un pionier în domeniul dezvoltării personale și al problemelor matrimoniale.

Una dintre cele mai populare cărți ale sale a fost *Sex Today in Wedded Life*, publicată în 1945. Volumul se aseamănă mai mult cu un manual de anatomie decât cu o carte modernă și captivantă despre sex. Iar textul oferă sfaturi „confidențiale” despre orice, de la demistificarea „consecințelor masturbării” și frecvența sexului în căsnicie până la rușinea pe care o resimt unii bărbați când scrotul lor se retrage după ce fac baie într-o piscină cu apă rece.

Și totuși, în ultimele două capitole, acest volum oferă ceea ce ar putea întruchipa esența etosului din așa-numitul model 80/20: zece porunci pentru soți și soții.

În ceea ce privește lista lui Edward Podolsky pentru soți, sfaturile sale par demodate, însă nu inadecvate:

EXPLORAREA CELOR TREI MODELE DE MARIAJ

- Amintește-ți că soția ta vrea să fie tratată mereu ca iubita ta.
- Nu te zgârci cu banii; fii un bărbat darnic.
- Complimenteaz-o pentru noua ei rochie, coafură, felul cum gătește etc.
- Întâmpin-o mereu cu un sărut, mai ales când alte persoane se află prin preajmă.¹

Luată împreună, aceste ponturi nu sunt tocmai conforme cu mentalitatea din căsniciile moderne. Însă nu sunt complet exagerate.

Cel puțin, nu până când ajungi la recomandările pentru soții:

- Fii o bună ascultătoare. Lasă-l să-ți povestească despre necazurile sale; prin comparație, ale tale vor părea banale.
- Amintește-ți că cel mai important rol al tău este să-i clădești și să-i menții egoul (care e destul de rănit la slujbă). Ridicarea moralului este îndatorirea unei femei.
- Nu-ți ridiculiza soțul în prezența altora. Dacă chiar vrei să-l critici, fă asta în particular și fără mânie.
- Nu încerca să-i dai ordine. Lasă-l să creadă că el este cel care poartă pantalonii.²

Cel mai uimitor în legătură cu aceste precepte matrimoniale este faptul că, trecând de la o idee la alta, se ajunge de la sfaturi conjugale întemeiate la afirmații incredibil de sexiste, care sunt în prezent considerate deplasate chiar și de tradiționaliști.³

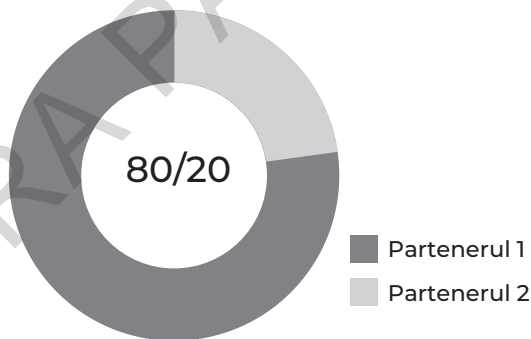
„Nu-ți ridiculiza soțul în prezența altora“ este, în mod real, un sfat bun. „Fii o bună ascultătoare“ este un pont bun. Și totuși, în fraza următoare umbrele modelului 80/20 ies la iveală. Deoarece urmează: „Lasă-l să-ți povestească despre necazurile

80/20: unde ne aflam pe vremuri

sale; prin comparație, ale tale vor părea banale.“ Afirmații ca aceasta îți spun tot ce trebuie să știi despre statutul bărbaților și al femeilor în cadrul acestui model.

Utopia matrimonială conturată de dr. Podolsky ne arată o lume în care bărbații și femeile trăiesc în cuplu ca stăpân și servitoare, CEO și secretară, angajator și menajeră. Femeia ideală este o casnică responsabilă cu treburile gospodărești. Datoria sa este de a satisface mofturile soțului său. Dacă lui îi e foame, ea îi gătește o masă extraordinară. Dacă el își lasă haina pe podea, ea i-o pune pe umerăș. Dacă e stresat după o zi lungă la birou, ea trebuie să fie bucătăreasa, companioana și terapeuta lui personală.

Virtuțile și viciile modelului 80/20

Convingere: „Nu-i treaba mea.“

Mentalitate: Supunere și control

Structură: Rigide roluri de gen

EXPLORAREA CELOR TREI MODELE DE MARIAJ

Modelul 80/20 este centrat pe putere asimetrică și pe inegalitate. Unul dintre parteneri (în mod tradițional, femeia) își asumă 80% din poveri, iar celălalt (în mod tradițional, bărbatul) își asumă 20% sau mai puțin. Femeia se supune. Bărbatul deține controlul. Fiecare își cunoaște locul.

E posibil să vă întrebați: Ce reprezintă aceste procente? Ce înseamnă să-ți asumi 80% sau 20% din căsnicie? Ei bine, o astfel de pondere ilustrează contribuția fiecăruia. În spiritul acestui model, sarcinile domestice tipice includ îngrijirea copiilor și curățenia casei. Însă înglobează și o contribuție intangibilă, precum energia, implicarea emoțională și eforturile necesare pentru a menține căsnicia pe un curs favorabil. Cu alte cuvinte, aceste ponderi măsoară nu doar spălatul vaselor, ci și gestionarea conflictelor, luarea deciziilor importante și căutarea de soluții pentru a face căsnicia mai solidă.

Convingerea fundamentală ce alimentează o asemenea dinamică sună astfel: „Nu-i treaba mea.“ Drept consecință, modelul anilor 1950 pare un fel de robie. Soția nu este un partener cu drepturi egale; datoria ei este de a se ocupa în proporție de 80% de bunăstarea casei și a familiei. Nu are șansa de a-și urma visurile sau menirea, fiindcă astfel de atribuții îi sunt destinate soțului. Și, din cauza posibilității reduse de a obține un salariu și a lipsei de resurse financiare, ei îi este aproape imposibil să-și părăsească familia. Dacă pleacă, nu mai are niciun rol.

Bineînțeles, este ușor de văzut ce-i în neregulă aici. Mai dificil de identificat sunt virtuțile modelului. În ciuda tuturor problemelor induse de acest aranjament, modelul 80/20 prezintă niște avantaje. În primul rând, se bazează pe o diviziune

clară a rolurilor și a responsabilităților. Gătitul – datoria soției. Finanțele – datoria soțului. Farmecul – datoria soției. Grătarul – datoria soțului. Nu înseamnă că aprobăm acest model evident sexist. Însă e o informație care merită reținută, în vederea examinării modelului 80/80.

Mai există un atu: direcția unificatoare (chiar dacă este o direcție fixată în totalitate de bărbat). Cuplurile sunt stimulate să coopereze spre a atinge un țel comun. Dacă ești bărbat, vrei ca soția ta să exceleze în educarea copiilor și să pregătească mese fantastice pentru musafiri. Dacă ești femeie, vrei ca soțul tău să obțină acea promovare îndelung așteptată la slujbă. În concluzie, în ciuda numeroaselor sale probleme, modelul 80/20 este merit să favorizeze un obiectiv dezirabil: succesul comun.

Viața de după... modelul 80/20 (sau „De ce încă le mai fac eu pe toate?“)

Din perspectivă modernă, modelul 80/20 pare a fi atât începutul istoriei căsniciei, cât și un fel de artefact cultural de care ne-am descotorosit de multă vreme.

În realitate, ambele idei sunt false.

Cu sute de ani în urmă, cam până prin jurul secolului al XVIII-lea, mariajul în Occident era destul de diferit de modelul 80/20. Bineînțeles, acele modele timpurii ale căsniciei accentuau inegalitățile extreme ce se regăsesc în modelul 80/20, adesea într-o formă clar amplificată. Dar căsnicia din acele epoci nu conținea inovațiile matrimoniale majore apărute în anii 1950. Tinerii din

trecutul îndepărtat nu aveau posibilitatea de a-și alege un partener. Iar dragostea romantică – aspirația de bază a căsniciei din secolul XX – nu avea de-a face mai nimic cu decizia cuiva de a se căsători. De-a lungul istoriei, mariajul a avut rolul de a-i crește omului șansele de supraviețuire, de a-i asigura avantaje financiare sau, pentru norocoșii ce făceau parte din elită, de a garanta niște alianțe politice.⁴ Așadar, din perspectivă istorică, modelul 80/20 (conform căruia căsătoria e o alegere liberă și se bazează pe dragoste romantică) este un concept modern.

Ideea că am depășit inegalitatea modelului 80/20 este, de asemenea, falsă. După cum afirmă Sheryl Sandberg în cartea sa *Lean In*, există o discrepanță uriașă între promisiunea egalității și egalitatea reală.⁵ Luați drept exemplu lumea afacerilor, unde femeilor li se spune că sunt egale cu bărbații, deși în majoritatea cazurilor sunt plătite cu mai puțin decât bărbații și sunt adesea trecute cu vederea când e cazul să fie promovate în funcții de nivel executiv.⁶

Discrepanța dintre promisiunea egalității și egalitatea reală definește inclusiv căsnicia modernă. Aproape toată populația din țările industrializate crede în promisiunea egalității dintre sexe. Un sondaj de opinie realizat de Pew Research Center, de exemplu, a descoperit că 97% dintre americani sprijină ideea aceasta.⁷ Numai că asta e doar ceea ce *spunem* despre egalitatea în căsnicie, nu ceea ce *practicăm*. Când ne uităm la realitatea căsniciei moderne, observăm că modelul 80/20, inechitabil și nedrept, este încă prezent, supraviețuind până și în profunzimea celor mai progresiste cămine.

Cum se manifestă în zilele noastre, pașnic și subtil, acest model 80/20? Din interviurile noastre am descoperit că, uneori,

tiparul este evident și ușor de identificat. Totuși, în cele mai multe contexte, se manifestă în modalități mai greu de depistat, însă la fel de corozive pentru aspirațiile noastre către o căsnicie echitabilă.

Umbrele vizibile ale modelului 80/20

Pentru a vedea acest model în acțiune, să-i luăm drept exemplu pe Abby și Dave. Aceștia s-au cunoscut în timpul celui de-al treilea an de facultate. La acea vreme, Dave era un petrecăreț de pomină – genul de bărbat care golește sticlele de bere ca un profesionist, dar căruia îi lipsesc multe dintre abilitățile de bază pentru a supraviețui ca adult. Până la vârsta de 20 de ani, Dave nu-și spălase niciodată hainele murdare. În schimb, în fiecare weekend obișnuia să facă un pelerinaj de douăzeci de minute până la casa părintească, unde mama sa îi spăla și îi călca rufe.

Abby era opusul lui Dave, în privința deprinderilor necesare vieții cotidiene. Spre deosebire de Dave, ea stăpâna de mult timp obiceiul de a spăla și călca. În plus, se ocupa de propriile finanțe, își rezerva singură biletele de călătorie când se ducea la părinți și își dezvoltase un sistem elaborat de evidență a facturilor importante, a termenelor-limită și a altor responsabilități.

Așadar, când Abby și Dave și-au început relația de cuplu, au adoptat un tipar în cadrul căruia Abby făcea mai toate lucrurile. Ea i-a făcut lui Dave un card de credit, fiindcă el nu părea să aibă abilitatea sau interesul de a și-l face singur. Ea îi cumpăra biletele de avion, deoarece, din nou, el nu părea să fie în stare să se descurce singur. Numai că, în câțiva ani, acest tipar evoluase dintr-o neplăcere ocazională în aspectul central al relației lor.

Douăzeci de ani mai târziu, constatăm că Abby și Dave trăiesc tot așa – ca în timpul facultății. Deși Dave lucrează acum în consultanță și Abby are un loc de muncă mai important ca al lui, cu salariu mai mare decât al lui, fiind CEO al unei organizații internaționale, tot ea le face pe toate. Abby descrie situația astfel: „Sunt CEO. Eu sunt cea care întreține familia. Dar sunt, de asemenea, persoana care asigură îngrijirea copilului nostru și face toate treburile gospodărești. În timp ce el stă întins pe canapea, eu fac toate treburile (deși sunt în luna a opta de sarcină), și el nici măcar nu se oferă să mă ajute. Dar nici nu-i cer. Fiindcă, dacă aș ajunge să-i cer ajutor, ar trebui să fiu în același timp pregătită să-mi destram căsnicia. Iar situația mea întruchipează o circumstanță nefericită, care se perpetuează la nesfârșit.“

Este ușor de văzut care sunt problemele din acest aranjament. Acasă, Abby face același lucru pe care îl făceau nevestele din anii 1950: toate treburile legate de îngrijirea casei și de creșterea copiilor. Însă, spre deosebire de casnicele din anii 1950, care erau doar purtătoare de șorțuri, Abby lucrează 60–70 de ore pe săptămână în funcția de CEO al unei organizații mari. Ea are de fapt două locuri de muncă, în timp ce soțul său își petrece orele de după serviciu vizionând fiecare nouă serie din *Breaking Bad*.

Putem simți frustrarea și tensiunea din vocea lui Abby. La un moment dat, ea ne-a mărturisit: „Soțul meu este o cauză pierdută. Am ajuns să fac atât de multe, încât nu mai am nevoie de el.“

Nu toate cuplurile trăiesc într-o asemenea lipsă extremă de echitate. Și totuși, statisticile recente arată că, în ceea ce privește timpul dedicat treburilor casnice, majoritatea cuplurilor heterosexuale se află departe de echitate în relație. The Pew Research

Center, de exemplu, a conchis că un tată obișnuit aloacă săptămânal, în medie, 8 ore pentru creșterea copiilor și 10 ore pentru treburile domestice. Însă o mamă obișnuită petrece, în aceeași săptămână, 18 ore cu copii și 18 ore efectuând sarcini domestice.⁸ Chiar dacă discrepanța dintre contribuția bărbaților și cea a femeilor s-a redus de-a lungul timpului, femeile tot lucrează mai mult.

Umbrele invizibile ale modelului 80/20

Lipsa de echitate din căsnicia lui Abby și a lui Dave este ușor de remarcat. Însă în alte cazuri nu-i la fel de clară. Multe dintre cele mai acute forme de inegalitate trec neobservate. Dar faptul că sunt dificil de remarcat nu le face mai puțin distructive, în raport cu promisiunea egalității în căsnicie.

Forma ascunsă de inegalitate nu indică cine petrece cel mai mult timp ocupându-se de casă și de copii. Însă arată cine investește cea mai mare cantitate de energie mentală și emoțională. Este o diferență care contează, chiar dacă majoritatea sarcinilor domestice nu reprezintă ceva dificil de îndeplinit. De exemplu, nu-i greu să-ți plătești factura la telefon. Nu-i greu să-ți reînnoiești permisul de conducere. Nu ai nevoie de doctorat ca să-ți iei copilul din stația de autobuz.

Și totuși, ascunsă în spatele a mii de sarcini triviale ale vieții domestice, stă povara mentală și emoțională de a te asigura că aceste sarcini banale chiar sunt efectuate. Se pare că e mult mai neplăcut să-i amintești soțului să plătească factura la telefonul mobil în fiecare lună (și să suporti emoția de iritare ce iese la suprafață din sufletul amândurora) decât s-o plătești tu pur și

simplicu. E mult mai greu să te asiguri că ai preîntâmpinat nevoile musafirilor cu dietă keto, vegană sau fără gluten când dai o petrecere decât să prepari salata și tofu. Pentru a te gândi la toate acestea, a-ți aminti detaliile fiecărei sarcini și a gestiona presiunea emoțională a multiplelor sarcini cotidiene, e nevoie de efort mental și emoțional. Realizarea concretă a acestor treburi, în schimb, înseamnă în mare parte o muncă fizică automată.

Pare evident. Și totuși, există niște implicații subtile care, până recent, au fost ignorate chiar și de cele mai strălucite minți din domeniul psihologiei și sociologiei. Pe măsură ce tot mai multe femei intrau pe piața muncii, cercetătorii observau mai multe aspecte care trebuie luate în calcul referitor la inechitatea domestică; nu-i vorba doar de timpul petrecut efectuând treburile propriu-zise. S-a constatat că, inclusiv atunci când bărbații și femeile petrec același număr de ore efectuând treburi gospodărești, ceva încă e în neregulă – femeile tot par să fie nominalizate în rolul „anxioasei de serviciu”.⁹

Arlie Hochschild, sociolog la University of California, Berkley, și-a dat seama că este necesar să fie definită această formă invizibilă de efort și a formulat conceptul de *muncă emoțională*.¹⁰ Noi am întreat-o despre diferența dintre munca emoțională și celelalte tipuri de muncă. Iar ea ne-a răspuns: „Munca emoțională arată cine gestionează situațiile tensionate, cine le acordă atenție și cine ia măsuri pentru ca totul să meargă ca pe roate.”

Tipul de muncă pe care Hochschild îl descrie este în mare parte invizibil și adesea greu de cuantificat. Nu e munca fizică de a strânge masa ori de a schimba scutece. Este efortul emoțional de a te îngrijora, de a planifica, de a aplana tensiunile din

familie, de a stabili întâlniri de joacă pentru copiii tăi, de a face diverse programări pentru membrii familiei, de a păstra legătura cu prietenii vechi sau de a-i suna pe părinți în ziua aniversării lor.

Deoarece munca emoțională se desfășoară peste tot în timp și spațiu, în perioada când luam interviuri am observat-o apărând adesea în cele mai neașteptate contexte. Să-l luăm ca exemplu pe James, un bărbat ce se descrie ca fiind progresist. Este sensibil din punct de vedere emoțional, un supporter înflăcărat al drepturilor femeii și primul care le susține candidatura în funcții publice. Și totuși, în etapa când a trebuit să-și facă timp pentru el și soția sa Stephanie, ca să ne acorde un interviu, ne-a răspuns la un e-mail cu următoarea replică:

„Ca întotdeauna, o las pe Stephanie să facă programarea pentru noi. ;)“

Am putea să vă punem la dispoziție pagini întregi cu discuțiile din interviuri, dar această replică le rezumă pe toate. „O las pe Stephanie să facă programarea pentru noi“ este felul lui de a spune: „Ea duce povara programărilor.“ Iar „ca întotdeauna“ este felul lui de a spune că a o determina pe Stephanie să se ocupe de logistica familiei nu-i un eveniment rar. E vorba de atmosfera subconștientă a relației lor, de aerul pe care ei îl respiră în căminie. În ceea ce privește emoticonul de la final, ei bine, aici nici măcar nu mai comentăm.

Să fim expliciti: probabil, James nu spune „o las pe Stephanie să facă programarea pentru noi“ fiindcă e un ticălos. El spune asta deoarece ideea în sine de a face un efort emoțional i se pare atât de alunecoasă, atât de misterioasă, încât el, ca mulți alți bărbați, nu-și poate da seama că efortul se petrece oricum.

Avantajul aceluiași sex

Când vine vorba despre cuplurile de același sex, putem observa o temă comună: când ești căsătorit(ă) cu cineva care are același sex, în multe cazuri ești scutit de povara culturală a modelului 80/20.

Să le luăm drept exemplu pe Danielle și Paige. Sunt împreună de câțiva ani și, când am vorbit noi cu ele, mai aveau câteva luni până ce deveneau părinți de gemeni. Le-am întrebat despre bagajul cultural adus de rolurile tradiționale, iar Danielle ne-a explicat: „Avem o anumită libertate față de vechile roluri de gen. Pur și simplu, societatea nu are aceleași așteptări din partea noastră – de a avea copii sau a ne căsători. Iar această ipostază ne oferă mai multă libertate de a face lucrurile așa cum vrem și de a găsi o soluție mai potrivită în privința responsabilităților pe care ni le asumăm.“ Paige i-a împărtășit părerea: „Povara din partea societății nu există.“

Cuplurile homosexuale spun același lucru. Iată ce ne-a dezvăluit un interviuat: „Fiindcă amândoi suntem bărbați, nu ne luptăm cu așteptările de gen. Împreună, abordăm mariajul fără prejudecăți.“

Respingerea modelului 80/20 de către creștinii conservatori

În urma interviurilor noastre cu diferiți participanți la sondaj, am ajuns la o concluzie surprinzătoare în legătură cu modelul 80/20: majoritatea cuplurilor creștin-conservatoare dezavuează premisele fundamentale pe care este clădit acest tipar relațional.

În fiecare caz, aceste cupluri tradiționale s-au referit la valorile „demodate“ din anii 1950 ca fiind ceva dispărut din peisaj. Iată ce ne-a explicat Greg Smalley, vicepreședinte pe probleme conjugale al organizației creștin-conservatoare Focus on the Family: „Poate că există grupuri de creștini care încă mai cred în inegalitatea dintre sexe. Însă eu nu cunosc pe nimeni din comunitatea mea care să nu fie de acord cu premisa egalității în căsnicie. Din punct de vedere strict biblic, Dumnezeu ne-a creat egali. Suntem la fel de valoroși, la fel de importanți.“

O adeptă a conservatorismului creștin ne-a povestit cum se lamentase ea din cauza pierderii vechii sale vieți, trăită sub umbrela modelului 80/20. Când ea și soțul său se mutaseră într-un alt oraș, ambii aplicaseră pentru niște locuri de muncă și, într-un final, ea obținuse slujba cu salariul mai mare. În acel moment, soțul venise cu o idee șocantă: „Ce-ar fi să stau acasă?“ Iată ce ne-a spus ea: „Îmi amintesc că am fost foarte surprinsă când m-am confruntat cu această situație și am purtat o vreme în suflet un resentiment real, deoarece mi s-a sustras de sub nas jobul de casnică. Mi-a luat ceva timp să-mi dau seama că acest nou aranjament era, de fapt, un lucru bun pentru familia noastră.“

Activiști conservatori creștini care să promoveze egalitatea între sexe, în căsnicie și în familia tradițională, precum și bărbați care să stea acasă cu copiii nu întâlnim prea des în extrema dreaptă a spectrului politic. Și totuși, ideea aceasta răzbate adesea în conversații.

Tot ce putem spune e că, în privința rămășițelor modelului 80/20 prezente în viața modernă, lucrurile sunt complicate. Tocmai de aceea am folosit acest model drept punct de plecare.

EXPLORAREA CELOR TREI MODELE DE MARIAJ

E un memento nefericit, pe care nu l-am lăsat în urmă în totalitate. Din punct de vedere statistic, în căsniciile heterosexuale bărbații încă fac mai puțin și femeile mai mult. Acestea sunt date esențiale, la care vom reveni pe măsură ce vom explora noul și promițătorul model 80/80.

EDITURA PARALELA 45